

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/teksty/90151,General-brygady-Zygmunt-Piasecki-1893-1954-od-ulana-do-emigranta.html>

Członkowie delegacji kawalerii polskiej w towarzystwie marszałka Polski Józefa Piłsudskiego (Zygmunt Piasecki drugi od lewej), 8 kwietnia 1934 r. Fot. ze zb. NAC

BIOGRAM / BIOGRAFIA

Generał brygady Zygmunt Piasecki (1893-1954) - od ułana do emigranta

Autor: BARTOSZ JANCZAK 09.03.2022

We wrześniu i październiku 1939 r. walczyło wielu oficerów Wojska Polskiego, którzy w latach 1914-1920 brali udział w walkach o odrodzenie RP. Ich losy potoczyły się zazwyczaj tragicznie. Do niewoli niemieckiej, a po 1945 r. na emigrację udał się jeden z nich – gen. bryg. Zygmunt Piasecki.

Przyszły generał urodził się 14 grudnia 1893 r. w Szafarni (obecnie wieś w wojewódzkie kujawsko-pomorskim). Jego rodzicami byli Andrzej i Helena z Dembińskich. Uczył się w Szkole Handlowej we Włocławku, a po zdaniu matury w 1910 r. wyjechał do Lwowa, gdzie rozpoczął studia z matematyki na Politechnice Lwowskiej. Tam studiował przez trzy lata, zaliczając pięć semestrów, po czym przeniósł się na Akademię Rolniczą w Dublanach. W latach studenckich zaangażował się w działalność niepodległościową. Był członkiem Związku Walki Czynnej i Związku Strzeleckiego.

Beliniak

Wybuch I wojny światowej przerwał studia Piaseckiego w Dublanach. 28 sierpnia 1914 r. wstąpił do podporządkowanych władz austro-węgierskim Legionów Polskich. 21-letni student został przydzielony do III plutonu 1. Szwadronu Ułanów, późniejszego 1. Pułku Ułanów pod dowództwem Władysława Beliny-Prażmowskiego. Podczas służby w legionach Piasecki posługiwał się pseudonimem „Dublańczyk”. Już po miesiącu od wstąpienia do szwadronu otrzymał awans do stopnia kaprała.

W 1. Pułku Ułanów Legionów Polskich Piasecki służył aż do kryzysu przysięgowego w lipcu 1917 r. Kilukrotnie przebywał w szpitalach z powodu odniesionych ran. Wziął udział w najważniejszych starciach stoczonych przez pułk. Był dowódcą IV plutonu 1. szwadronu 1. Pułku Ułanów Legionów Polskich w stopniu podporucznika (awans 1 listopada 1916 r.). Po kryzysie przysięgowym w 1917 r. ppor. Piasecki udając podoficera został internowany w Szczypiornie, a następnie w Łomży. Podczas internowania mocno podupadł na zdrowiu.

Zygmunt Piasecki w stopniu majora na fotografii z 1921 r. (fot. domena publiczna)

Ułan Lubelski

Po zwolnieniu z obozu w Łomży ppor. Piasecki powrócił do domu rodziców w Grębocinie, a następnie 29 października 1918 r. ochotniczo wstąpił do tworzonego WP z jednoczesnym awansem do stopnia porucznika. Na rozkaz jednego z byłych oficerów 1. Pułku Ułanów Legionów Polskich, rtm. Janusza Głuchowskiego udał się do Lublina, gdzie zaangażował się w tworzenie późniejszego 7. Pułku Ułanów Lubelskich. Został dowódcą 1. szwadronu.

Pułkownik Zygmunt Piasecki (stoi drugi z prawej) w towarzystwie oficerów i pań podczas zawodów sportowych, 1932 r., fot. ze zb.

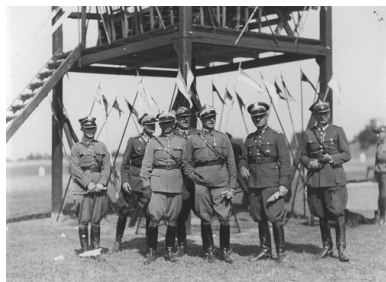
NAC

Z 7. Pułkiem Ułanów Lubelskich Piasecki związał się na blisko 11 lat. W jego szeregach wziął udział m.in. w wojnie polsko-ukraińskiej i polsko-sowieckiej, przy czym od 15 lipca 1920 r. był już jego dowódcą. Działania wojenne zakończył w stopniu majora, a jego czyny zostały docenione przez przełożonych w postaci trzykrotnego odznaczenia najwyższym polskim odznaczeniem wojennym – Orderem Wojennym Virtuti Militari klasy III, IV i V.

Po sześciu trudnych latach spędzonych na frontach wojennych mjr Piasecki rozpoczął pokojową służbę jako dowódca 7. Pułku Ułanów Lubelskich w Mińsku Mazowieckim. W 1924 r. awansował do stopnia podpułkownika, a w 1928 r. – pułkownika. Kolejne dwa lata były dla niego niezwykle wymagającym okresem życia.

Dowódca brygad kawalerii

W wieku 35 lat Piasecki z powodu poważnych problemów zdrowotnych chciał odejść z wojska. Jednakże na polecenie władz pozostał w służbie i na początku 1929 r. opuszczając swój ukochany 7. Pułk Ułanów objął dowództwo 17. Brygady Kawalerii w Hrubieszowie. Już rok później wyjechał wszakże do Krakowa, w którym powierzono mu stanowisko dowódcy 5. Samodzielnej Brygady Kawalerii, późniejszej Krakowskiej Brygady Kawalerii.

Grupa oficerów kawalerii obserwujących zawody sportowe w 1932 r. Czwarty od lewej płk Zygmunt Piasecki, fot. ze zb. NAC

W garnizonie krakowskim służył Piasecki do wybuchu II wojny światowej. W 1937 r. za należyte wywiązywanie się ze swoich obowiązków został awansowany do stopnia generała brygady.

Rok wcześniej Piasecki zadbał o swoją rodzinę. Jego małżonką była Zofia z domu Bielińska, z którą miał dwójkę dzieci: Andrzeja i Zofię. W 1936 r. rodzina Piaseckich zakupiła XIX w. pałac w Ryczowie, w którym dowódca Krakowskiej Brygady Kawalerii mieszkał jedynie trzy lata.

Kampania polska 1939 r., niewola niemiecka i emigracja

Na czele Krakowskiej Brygady Kawalerii gen. Piasecki wziął udział w kampanii 1939 r. Przez 20 dni września 1939 r. starał się stawiać czoła wojskom niemieckim. Stoczył szereg walk, zadał nieprzyjacielowi duże straty. Jego dowodzenie brygadą można ocenić pozytywnie. Niestety 20 września 1939 r. wobec ogromnej przewagi Wehrmachtu, tragicznego położenia WP, generał musiał podjąć decyzję o kapitulacji.

Postanowił jednak walczyć dalej. Chciał się przedostać przez Rumunię do Francji, gdzie odtwarzane było

polskie wojsko, ale po internowaniu przez władze rumuńskie został przekazany Niemcom, którzy osadzili go w Oflagu VII A Murnau.

Zjazd Legionistów w Krakowie w 1939 r. Na pierwszym planie stoi gen. bryg. Zygmunt Piasecki, fot. ze zb. NAC

W niewoli niemieckiej gen. Piasecki spędził całą II wojnę światową. Po wyzwoleniu obozu przez wojska amerykańskie najpierw wyjechał do Nicei, a na początku 1946 r. do 2. Korpusu do Włoch, w składzie którego znajdował się odtworzony rozpoznawczy 7. Pułk Ułanów Lubelskich, w którym pełnił funkcję honorowego dowódcy.

Po demobilizacji Polskich Sił Zbrojnych gen. Piasecki nie powrócił do powojennej Polski. Na stałe osiedlił się w Nicei, gdzie utrzymywał się z pracy w jednym z hoteli jako tragarz. Poza tym zdołał uczynić sobie źródło niewielkich dochodów ze swoich niezwykłych zdolności plastycznych (jeszcze przed wojną stworzył wiele prac m.in. malarskich).

Generał Piasecki zmarł 26 stycznia 1954 r. w wieku 61 lat z powodu powikłań spowodowanych zawałem serca i silnej uremii. Początkowo został pochowany na cmentarzu w Repesoir, a następnie w październiku 1954 r. w kwaterze wojskowej (*Carré militaire*) na nicejskim cmentarzu Caucade.

COFNIJ SIĘ